

Prof. univ. dr. Verginia Vedinaș
Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință
„Academy of Romanian Scientists, Splaiul
Independentei 54, 050094, Bucharest, Romania”

Identitate națională și iubire de țară

Prof. univ. dr. Verginia Vedinaș
Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință
„Academy of Romanian Scientists, Splaiul
Independentei 54, 050094, Bucharest, Romania”

Identitate națională și iubire de țară

Universul Juridic
București
-2014-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VEDINAȘ, VERGINIA

Identitate națională și iubire de țară / Verginia Vedinaș. –
București : Universul Juridic, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-499-8

930(498)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Dedic această carte, fiului meu Ioan Laurențiu, căruia vreau să-i las cea mai frumoasă moștenire: dragostea de țară. Dascălilor mei, care mi-au luminat sufletul și mintea cu frumosul unor învățături în care s-a aflat, ca un izvor nesecat, iubirea pentru patria natală. Studenților și doctoranzilor mei, cărora mă străduiesc să le sădesc convingerea că a-ți sluji poporul cu demnitate și neodihnă, este cea mai sfântă datorie.

Prefață

De multă vreme mă neodihnește dorința de a scrie această carte. Mă doare faptul că în vremurile pe care le trăim, ne temem să vorbim despre dragoste de țară, despre identitate națională, despre patriotismul curat, nobil și înălțător.

Când scriu aceste rânduri, care semnifică debutul cărții mele, mă aflu în aeroportul Malpensa din Italia. Unde altundeva ai putea gândi despre stat, națiune și democrație decât în țara construită pe ceea ce a reprezentat Roma antică? Îmi veți răspunde că în Grecia, pentru că în polisul grecesc a apărut democrația. Da, aveți dreptate, însă s-a întâmplat să mă aflu în Italia. Să mă așez în ziua de grație 27 iunie 2014, orele 11,30, de peste o jumătate de oră la o coadă unde toată lumea așteaptă nu să-și facă check-in-ul, ci să se binevoiască să se deschidă casa unde va putea face acest lucru. Aceasta, deși mai este o oră și 15 minute până când ar trebui să plece avionul și firesc ar fi ca lucrurile să fie astfel organizate încât călătorii să poată, în liniște, să găsească poarta de unde vor pleca, eventual să se mai uite după ceva cumpărături pentru cei dragi, sau mai puțini dragi, dar față de care sunt obligați... Un călător afirmă cu năduf: „*tipic românesc*”...

M-am întrerupt pentru că s-au deschis casele la care puteam să facem formalitățile de îmbarcare, altele decât cele la care așteptasem. Buluceală mare către acestea. Ajung în sfârșit în față, predau bagajul mare și ... stupoare!! Mi se explică în italiană că **trebuia să fac check-in-ul online și pentru a-l face la ghișeu trebuie să plătesc 20 de euro**. Nu-mi venea să cred.

Cumpărasem biletul de la o firmă, plătind peste 400 de euro pentru o așa-zisă companie „low-cost”, este vorba de Wizzair, care mi-a făcut check-in-ul doar pentru venire, nu și pentru întoarcere, fără să mă informeze despre faptul că trebuie să procedez în același mod și pentru întoarcere, pentru că altfel voi fi sancționată sau va trebui să plătesc suplimentar o taxă, nici nu știu cum să calific sumă pe care a trebuit să o plătesc.

Pe de o parte, această întâmplare amară m-a umplut de revoltă, iar pe de altă parte m-a motivat și mai mult să scriu această carte. Pentru că una dintre valorile pe care ea le va propovădui și pe care o consider chintesența democrației este ***respectul față de om al tuturor celor care, ca persoane juridice sau organe publice, prestează servicii publice prin care îi satisfac nevoile pe de o parte, și al omului față de acestea, pe de altă parte.*** Respect, respect, respect! Fără el nu putem exista și nu poate exista nici societatea în care el nu se regăsește, nu poate evolua aceasta. Întotdeauna am fost convinsă de acest adevăr. Dar momentul în care l-am conștientizat într-un mod cu totul special, care n-o să mă părăsească niciodată, s-a petrecut în urmă cu vreo 7 ani. Eram senator și am fost desemnată să-l primesc, alături de alți colegi membri ai Camerei Superioare a Parlamentului, împreună cu domnul Doru Ioan Tărăcilă, pe atunci vicepreședinte al Senatului, pe președintele în exercițiu al Islandei, care era profesor universitar specializat în politologie. Totul se petrecea într-o Românie răvășită de lupte politice, de acuze reciproce pe care autoritățile și le aduceau unele altora, în contextul concret în care se declanșase de către Parlament o procedură de suspendare din funcție a Președintelui țării.

Acest lucru a făcut să se reverse o ploaie de invective dinspre părțile vizate ale „*eșicherului politic*”, cum ar spune regretatul meu profesor Antonie Iorgovan, care fusese unul dintre artizanii fundamentării acelei proceduri pe dispozițiile constituționale.

Printre cele mai dure calificări făcute de cel care făcea obiectul procedurii de suspendare la adresa Parlamentului, care a rămas multă vreme în folclorul politic, a fost și cea de „sandrama intrată în moarte clinică”. Este evident că despre toate acestea, oaspetele nostru fusese informat. Deși mă întreb, ca să facem haz de necaz, cum or fi tradus în engleză „*sandrama*”? Dar probabil, există un corespondent, pe care puțină engleză pe care o știu, nu mă ajută să îl identific. Dar pe care echipa șefului statului islandez în mod sigur reușise să-l traducă într-un mod corespunzător. Dovadă a fost insistența cu care acesta a accentuat în câteva rânduri, că ***în țara pe care o conduce, respectul față de autorități este o regulă de bază a funcționării statului, iar între aceste, un rol esențial îl are Parlamentul țării și respectul de care acesta se bucură din partea celorlalte autorități și a cetățenilor.*** Mărturisesc, acum și mereu, că m-au marcat profund acele cuvinte. Că sensul lor, tonul cu care au fost rostite, chipul celui care le rostea, îmi vor rămâne mereu în minte. Atunci m-am convins că trebuie să continui să mă exprim în ceea ce privește modul poticnit în care democrația se săvârșește în România¹. N-am pretenția că dețin adevărul

¹ Aspecte legate de particularitățile societății românești în eforturile de a construi o democrație autentică și un stat de drept

suprem. Poate că este un pleonasm, n-am pretenția că dețin **adevărul sau vreun adevăr**. Dar cred cu toată ființa mea că experiența pe care am dobândit-o, de când hălăduiesc pe tărâmul vieții publice, precum și acumulările la care profesia de dascăl universitar, de cercetător al dreptului public, m-au obligat, mă legitimează și îmi impun în egală măsură, să scriu această carte. Nu voi folosi în conținutul ei nume de persoane, denumiri de autorități sau alte informații care ar putea releva intenția mea de a dezvălui identitatea celor pe care îi am în vedere. Nici nu are importanță această identitate. Ceea ce este important este întâmplarea, problema pe care o așez sub lupa analizei, a introspecției. Și fac acest lucru ca om care a fost mereu preocupat de **starea de legalitate** din societatea noastră, ca și de **starea de moralitate** a acesteia. Care crede, cu toată ființa sa, că una fără cealaltă, nu se poate. Că **normalitatea o putem găsi doar atunci când dreptul și morala își dau mâna**. Dacă nu se întâmplă acest lucru, nu poate exista o lume în care să ne fie drag să trăim, pe care să o merităm și care, la rândul ei, să ne merite.

Această credință m-a și determinat, acum mulți ani în urmă, să încep un doctorat în etică, sub coordonarea unuia dintre cei mai frumoși oameni pe care i-am cunoscut, profesorul Vasile Morar. Când spun „*frumos*”, am în vedere acea stare de simbioză absolută între **fru-**

sunt abordate în lucrările noastre anterioare, respectiv : Sluțirea democrației, 2006 și Sluțirea democrației, Ed. Universul Juridic, București, 2009 ; Orgii procedurale, Ed. Universul Juridic, București, 2011 ; Apel la demnitate și normalitate, Ed. Universul Juridic, București, 2012.

mosul interior, dezvăluit de lumina unui comportament rafinat și firesc, cald și binefăcător, și **frumosul exterior**, izvorât dintr-un chip ale cărui trăsături îți mângâie, parcă, privirea. Tema tezei mele de doctorat a fost „*deontologia în viața publică*”, o temă care pe mulți, probabil, îi determină să-i bufnească râsul, pe care și-l ascund, cu mare greutate, prin grimase mai elocvente decât râsul însuși. Cei mai instruiți, vor gândi imediat și încă în limba latină „*contradictio in terminis*”. Iar cei naivi și sinceri în credința lor, fără a fi creduli, se vor bucura să audă vorbindu-se, scriindu-se, gândindu-se despre acest lucru. Cum m-am bucurat și eu, când mi s-a propus tema, bucurie care nu m-a părăsit pe tot parcursul trudei mele și pe care o re trăiesc de câte ori vorbesc despre ea. Ca acum.

De aceea, dragii mei, bunii mei, cum ni se adresează marele actor Mircea Albulescu, voi aborda, în această carte, *valori, comportamente, reguli, instituții juridico-etice*, pe care le consider determinante într-o democrație. Străduindu-mă să atrag atenția asupra stărilor de „*rău social*”, „*rău juridic*” și „*rău moral*”, pe care le întâlnim la tot pasul, care ne otrăvesc existența, ca **indivizi**, priviți „**ut singuli**”, ca și **comunitate** și ca **neam**, în egală măsură.

Un gând de eternă prețuire vreau să transmit prin această carte, în amintirea profesorului meu regretat Antonie Iorgovan, care a părăsit această lume când viața clocotea încă în el. **Fără de care**, mărturisesc, acum și mereu, că **nu aș fi fost ceea ce sunt**. El a fost **provocarea supremă a vieții mele**. M-a ajutat să mă desăvârșesc, să fiu mereu într-o competiție cu mine

însămi. Să nu mă dezamăgesc pe mine însămi și, mai presus, să nu-i dezamăgesc pe cei care au investit în mine încredere, care mi-au dat șansa să devin cineva, atrăgându-mi atenția că depinde numai de mine dacă voi reuși sau nu. Competiția e acerbă. „***Coadă e lungă***, mă atenționa profesorul meu drag, ***abia așteaptă cei care stau la ea să-ți vadă slăbiciunea, neputința, ca să-ți ia locul***”. Nu i-am lăsat să vadă momentele de slăbiciune pe care le-am simțit și eu, din când în când. Am scrâșnit din dinți și am mers mai departe. Mi-am amintit mereu cuvintele lui Hemingway, „***omul poate fi învins, dar nu înfrânt***”. Învinși, e omenesc să mai fim din când în când în viață. Important este ca ***viața să nu ne înfrângă***, să nu ne lăsăm striviți de ea, să nu fim înfrânți, să zâmbim și să mergem mai departe. Căci ***zâmbetul***, ne învața marele cărturar Nicolae Iorga, ***e ca parfumul florilor. Nu izvorăște din suflete veștede***. Ceilalți au nevoie de zâmbetul nostru, pentru că zâmbetul aduce forță, dă încredere, zâmbetul aduce lumină pentru că dezvăluie lumina din ființa noastră. Nu degeaba, despre oamenii politici se spune că „***trebuie să aibă carismă***”. Aceasta nu înseamnă că trebuie să fie neapărat frumoși. Dar în mod obligatoriu trebuie să știe să se facă plăcuți, să transmită o stare de bine, să știe să-i mângâie și să-i îmbrățișeze pe ceilalți cu privirea, cu căldura gesturilor, cu lumina expresiei. Ideal este ca această „***carismă***” să vină de la oameni care sunt autentic buni, iubitori de ceilalți, purtători ai grijii de a le face bine, de a-i sluji într-un mod care să răspundă așteptărilor lor. Suntem conștienți că, din păcate, acest lucru nu se întâmplă întotdeauna, că de prea multe ori,